

קרין דזנט, "תלמדו לצחוק על עצמכם" צילומים: יח"צ

על עכברים ואנשים

קרין דזנט מכפר יונה, המוכרת באזור כ"בלבולית הליצנית", מצליחה להעביר ב"עץ התפוזים פוגש חברים", ספר ראשון לילדים שכתבה, הן את אהבתה לטבע ולבעלי החיים, באמצעותם היא מטפלת בילדים עם קשיים שונים, והן מסרים כגון תקווה, עזרה לזולת וקבלת האחר

תי לכני האדם". במסגרת עבודתה בתחום הזואורפיה, עובדת קרין עם ילדים ומבוגרים בעלי קשיי למידה והתנהגות, היפראקטיביות, שיתוק מוחין, לקויות ראייה ושמיעה, סוגי אוטיזם ופיגור שכלי, נוער בסיכון וע"ב בורה עם קשיים ותשושי נפש. היכן משולבת הליצנות בטיפול בבעלי חיים? "תמיד היו אומרים שאני מצחיקה וחברותית וממגנטת אליי אנשים. בתור נערה התחלתי כסייעת שמצטרפת לליצנים ועוזרת לסחוב ציוד. סיימתי קורס ליצנות רפואית והחלטתי שהליצנות שלי תשלב שני דברים שילדים מאוד אוהבים: אהבה לבעלי החיים והומור". גם תלבושת הליצן שלה עטורה, כמובן באיורים ובהרפסים של חיות.

בגובה העיניים

אגב, הפריט הכי חשוב ברכבה של קרין הוא... החוטם. "כאשר אני בפקק תנועה או בקרבת נהגים עצבניים, אני מרכיבה את האף הארום, מחייכת מבדח החלון ומנופפת בירי לשלום ואז אנשים מחייכים אלי כחזרה והתגובות בידי השליליות הופכות מיד לחיוביות", היא מספרת. "אני בעד לשלב הומור בחיים, לחשוף את הילדים לעולם הטבע והחיי, להקנות ערכים כמו: אחריות והפחתת האלימות. כאשר נהג מנסה לחתוך אותי ברמזור והוא רואה אותי עם האף הארום, אני עושה לו פרצוף מצחיק ותנועה של 'נו-נו-נו' עם היד. הומור זה דבר מרפא. אחר הדברים שהליצנות לימדה אותי, זה לצחוק על עצמי, לא להיות ביקורתית כל כך כלפי האחרים".

היית ממליצה זאת גם לאחרים?

"בהחלט, תלמדו לצחוק על עצמכם. תעשו קריקטור" רה שלכם ואל תהיו רציניים יותר מדי. כפורים אנשים מתחפשים, מאפשרים לעצמם להיכנס לדמות אחרת. ובעצם, למה רק כפורים? תהיו משוחררים ותצחקו גם ביום יום".

קרין מרגישה שהעבודה עם ילדים צריכה להיות בגובה העיניים. "אם ילד יושב בכיסא גלגלים, אני מתיישבת בגובה שלו או אפילו קצת מתחת לגובה שלו, וראי שלא עומדת. אני לומרת מילד בן שלוש או מישיש בן 97 דברים חדשים כל יום. ערך מוסף בטיי פול באמצעות בעלי חיים הוא שתמיד קיימת הדלי" מה אם למטפל מותר לגעת במטופל, ובטיפול בעזרת בעלי חיים המגע הוא חיוני ומתבקש. רבים אומרים לי: 'כלבים, חתולים, שרקנים - זה ברור, אבל מה את עושה עם הנחשו?'. אם יושב מולי ילד עם גיוון שריי רים, זהו ילד שמתקשה לפתוח את היד ויושב עם ידיים קמוצות ומאוגרפות. כאשר אני מניחה נחש על היד שלו, כף היד נפתחת ואפשר ליצור גירויים לילד ככל מיני דרכים. בזמן שאני מניחה עליו נחש ביד אחת וביד השנייה עושה קסם עם מטפחת - זה גורם לו הנאה צרופה".

לתמורה, לתת כי אתה אוהב. המחברת והמאירת מיכל זינגר, שציוריה הססגוניים מעטרים את הספר, משתמשות בהאנשת הדמויות, וכך מאפשרות לכל אחד מקוראי ומשומעי הסיפור, להזדהות עם אותו בעל חיים המדבר לליבו. כך למשל ילד שובב יגלה אמפתיה לקוף השטותניק. אחד מבעלי החיים שהי מחברת בחרה להציג בספרה הוא דווקא החרדון, בעל חיים שאינו נראה אטרקטיבי במיוחד כלפי חוץ - הוא קשה למגע, מחוספס ואוכל חרקים. אך למרות מראהו המפחיד, קרין מעבירה בספר מסר כי החרדון מביא תועלת רבה לעץ. בספר מתוארים כל חלקי העץ מהשורשים ועד לצמרת - כל חיה ומקומה בעץ: כך למשל הארנבת - בשורשים, הסנאי - בגזע, והציפור בונה את קינה על הענפים בצמרת.

אהבה ראשונה

"משחר ילדותי אהבתי, גידלתי וטיפלתי בבעלי חיים שונים ורבים, החל מכלבים וחתולים משוריים ועוזובים, אוגרים, שרקנים, ארנבים, ציפורים ומה לא", מספרת קרין. "אהבה זו נשארה עימי עד היום. לאחר שהדרכת בתנועות נוער שונות ובחוגי סיירות ולאחר שחרורי מצה"ל, סיימתי לימודי תואר ראשון במדעי ההתנהגות, במטרה לעזור לאנשים. עם השנים, חיפשתי מקצוע הדומה לוטרניריה, מקצוע שישלב עזרה הן לבעלי החיים והן לאנשים, היות שאני אדם חברותי ומאוד אוהבת לעזור ולהקשיב. "התפנית הייתה במהלך הלימודים לקראת התואר. עבדתי בתור מדריכה בחוגי חיות, כך נחשפתי לסריגי אוכלוסיות מגוונות והבנתי עד כמה המפגש עם בעלי החיים תורם ומסייע להם במגוון רחב של כיי שורי החיים. לקראת סיום התואר, נודע לי על מקצוע הטיפול באמצעות בעלי חיים. בדרקתי את הנושא לעומק ומיד ידעתי כי מצאתי את המקצוע האידיאלי עבורי - זה המשלב בין אהבתי לבעלי החיים ואהבתי

דזנט עם אדון חרדון. "הוא מביא תועלת לעץ"

רבים מילדי האזור מכירים את קרין דזנט (34) מכפר יונה כ"בלבולית הליצנית", המפעילה ימי הולדת ואירועים שונים בשיתוף בעלי חיים. אך קרין היא לא רק ליצנית - היא גם מטפלת באמצעות בעלי חיים, בעלת תואר במדעי ההתנהגות, מורה בכירה בחינוך המיוחד, ליצנית רפואית, מנחה חוגי טבע - ומעתה גם סופרת. בימים אלה רואה אור ספרה הראשון לילדים "עץ התפוזים פוגש חברים" (הוצאת "אוריון"). "בשדה פתוח ורחב צמח לו עץ בעל לב של זהב. היה זה אילן, עץ עליז וחייכן, נכון תמיד לעזור, לגדול ולקייטן. אך בוקר אחד ליבו נעצב: 'כה בורד אני כאן בשדה הרחב, כי כל חבריי עצי החרדים רחוק ממני, בפר"דס, הם גרים". כך, בנימה פסימית משהו מתחיל ספרה החדש, העוסק בבדידותו של עץ, אך כיאה לספר לילדים קטנים, הוא מסתיים במסר אופטימי. בוכות יכולתו של העץ להסתכל על חצי הכוס המלאה, ליבו הרחב, גריכותו ורצונו העז לעזור, הופך העץ הכורד לעץ שמח המוקף חברים רבים. הספר מעביר מסר של תקווה, על חברות ואהבה, עזרה הדדית וקבלת האחר. בספר מתואר המארג העדין בטבע ומערכת יחסי הגומלין של קבלה ונתינה.

לתת מהנשמה ומהלב

"את ההשראה לכתיבת הספר שאבתי מעיסוקי, מספרת קרין, המטפלת בכיתה בכפר יונה בחיות שונות - כולן, יש לציין, תחת פיקוח וטרינרי ועם אישורים מרשות הטבע והגנים. "אני בעלת חברה שכמסגרתה אני מעבירה שיעורים בנושאי טבע ובעלי חיים בבתי ספר, בגני ילדים, בבתי אבות ובימי הולדת. אני מייצרת מערכי שיעור ותוך כדי הכנתם, כתבתי גם סיפורים כנור שאי חגים וטבע. קיבלתי פידבקים טובים מגננות שהי ציעו לי לכתוב ספר העוסק בטבע משולב באלמנטים חינוכיים. קיבלתי את הרעיון והתחלתי לכתוב".

ומה הייתה מטרתך בכתיבת הספר?

"המטרה הייתה להשאיר חותם. בספר יש זיקה לעולם החי והטבע מהם אפשר להכיר את בעלי החיים וללמוד מתכונותיהם השונות ודרכם גם על אודות ערכים אנושיים חשובים בחיינו: רגישות, נכונות לעזור, התחשבות, נאמנות, מחויבות, טיפוח ערך החברות, חיי זוק הערך העצמי, קבלת השונה, אהבת השונה, הכרת תודה ועוד. בטוב הלב ובתמימות שבי, אני מקווה שהצי לחתי להעביר מסר חינוכי ערכי לילדים, ואולי להחזיר גם את ההורים קצת לאחור לתקופת הילדות שלהם". בספר מתוארים יחסי גומלין בטבע - החיפושית מתעופפת סביב העץ. העץ מזמין אותה לנח על ענפיו הפריחים ובתמורה היא מציעה לפזר את אבקת הפרחים שלו באהבה. יש כאן אהבה ונתינה הדדית, אבל מתוך מטרה לתת כרי לתת ולא כרי לקבל חזרה, דוגמה נוספת ליחסי גומלין והדדיות: הצבה והעץ - העץ נותן לצבה את הע"לים לאכול והצבה מודה ובתגובה נותנת לעץ ידע וע"צות לאריכות ימים. המסר הוא לתת באהבה בלי לצפות

במדענות הילדים

נטע נתיבי // neta.netivi@gmail.com

